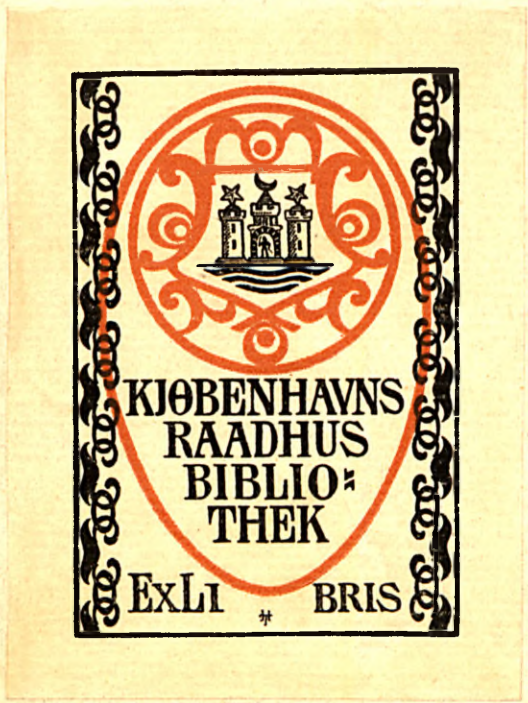

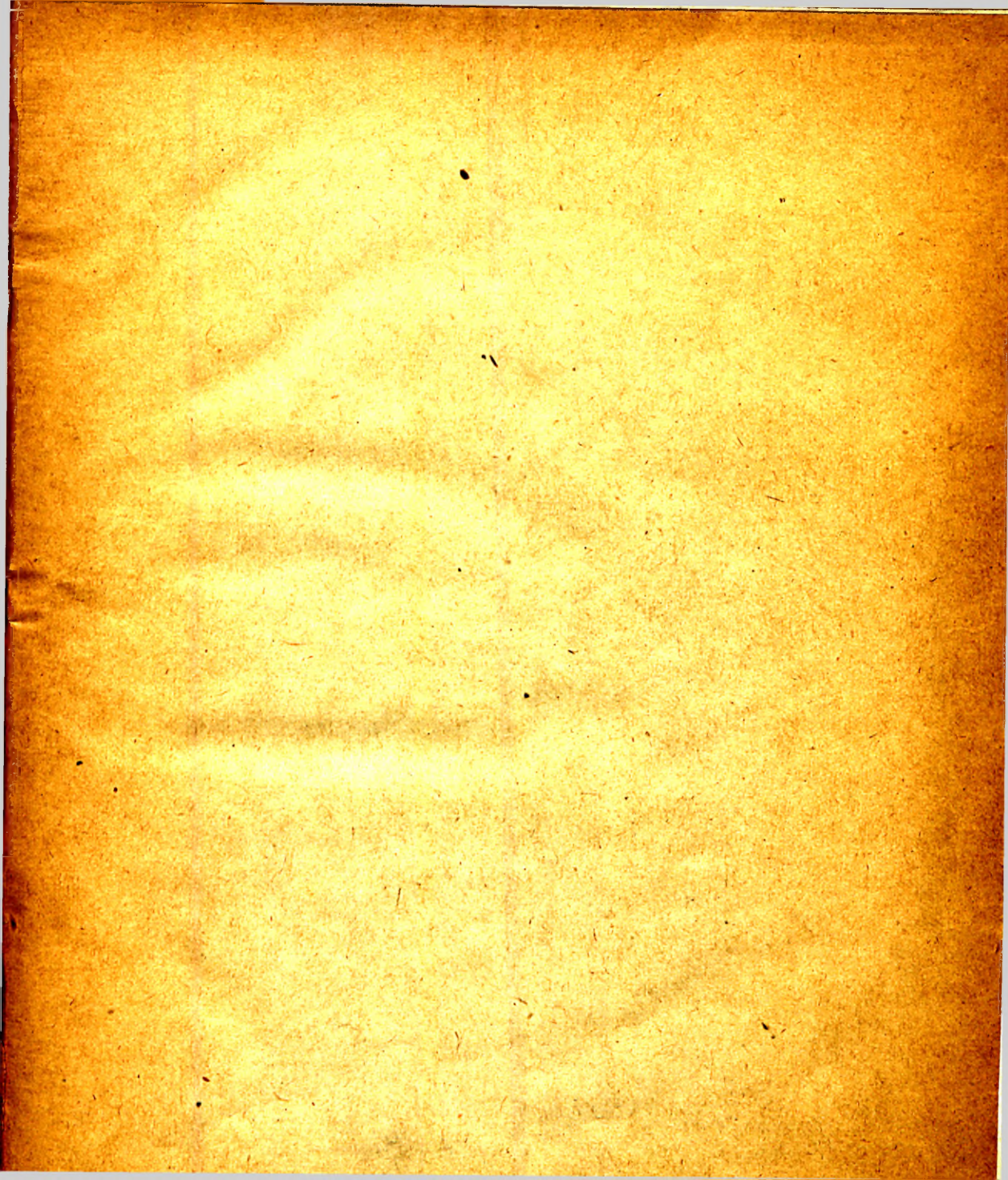
09.017 2058

Mag

09, 67 Sanct Hans Hospital

84

09.617

So 58

S

5621

I n s t r u r

for

Gangkonerne paa St. Hans Hospitals Sygestuer.

1. Gangkonerne skulde være æruelige, reenslige, ordentlige og sædelige i deres Opførsel, at de kan foregaae Patienterne med et godt Exempel.
 2. De maae ikke være grobe og arrige imod de Syge, men omgaaes dem hoffigen, samt vise Medlidende og Omhyggelighed for dem i deres Sygdom.
 3. Naar der er nogen iblandt de Syge, som ikke vil tage deres Medicamenter eller holde sig Lægens Forskrift efterrettelig, eller som skjelder, enten dem eller de andre Patienter ud, giøre Stoi eller udøve Slagsmaal, skal de paa sagtmødig Maade formane dem til Roelighed, og at de rette sig efter Lægens Forskrift. Hielper det ikke, maae de ikke give sig i
- Klant

Klammerie med dem, slaae eller udskielde dem, men melde det strax for Lægen.

4. De maae noie paapasse, at Patienterne faae den Pleie, Mad og Medicamenter, som er foreskrevet og ikke andet eller mere, men at de holde sig Lægens Forskrift efterrettelig. De maae selv give Patienterne (og ikke lade Patienterne selv tage efter Gotbefindende) deres Medicamenter, og det i den Orden, som Lægen har foreskrevet. De maae selv lægge Omflag og Baade-Band om de Syge saaledes som det er foreskrevet, samt sætte dem Klister naar det behøves.
5. De skal strax, naar Lægen har været paa Sygestuerne, hente de Medicamenter, som ere blevne foreskrevne.
6. Skulde der forefalde noget usædvanligt, eller pludseligt tilslaaes en Patient et uformodentlig Tilfælde, maae de strax melde det til Lægen, eller i hans Fraværelse til hans Assistent, hvis Forskrift de i hans (Lægens) Fraværelse maae rette sig efter ligesaa noiagtigen som det Lægen selv befaler.
7. Uden Lægens Tilladelse maae de ikke lade Patienterne være af Sengen, langt mindre lade dem gaae ud i Luften. Ikke heller maae de efter Gotbefindende flytte dem af en Seng i en anden.
8. Naar

8. Naar en Patient indkommer paa Sygestuen, maae de strax melde det for Lagen, og tillige besørge Patienten reent Linned og rene Lagen fra Oldstuen.

9. De maae have noie Opsigt med de snattede Patienter, at de ikke omgaaes de andre, men holde dem derfra, og ikke lade dem sætte sig paa de andres Senge, eller bruge de andres Klæder, og ikke heller tillade, at de andre Patienter tage noget af de snattedes Toi paa sig. Ligeledes maae de, naar en snatted Patient forlader Hospitalet, strax tage Klæderne af Sengen for at faae dem vel luftet om Sommeren i Solen, og om Vinteren i en varm Stue (dersom et Værelse kan blive indrettet dertil) og imidlertid besørge Klæderne ofte vendte samt bankede og børstede, ligeledes Halmdynerne, efter at Halmen deri er bortkastet. Om Sommeren maae de og vaske Sengestedet. Disse Klæder bruges ikke saa længe som der er andre ledige, som kan bruges. Skulde der være saa mange snattede Fruentimmer-Patienter, at de ikke kan rummes paa den saa kaldte Snattedes Stue, maae de, som oplægges paa de andre Stuer, ikke bruge de nye Sengeklæder, men der maae tages af de gamle til dem.

10. Natstrinene maae de hver Morgen (eller Morgen og Aften) besørge rene, og lade Ureentligheden kaste i Vandhusene, som er i den lille Baggaard; siden maae Natstrinet strupes med en Koft og vel affylles med reent Vand. De maae ikke kaste Urinen

Urinen eller Urterne af Decoctum i Gaarden, men i en Valse, som siden kan bæres bort Morgen og Aften af Gang-Pigerne i den lille Baggaard.

11. De maae have deres Stuer rene hver Morgen inden Klokken 6 om Sommeren og inden Klokken 8 om Vinteren. Ligeledes maae de holde deres Inventarium (hvortil ogsaa regnes Thermometret) reent, og være ansvarlige for, om noget deraf, eller af det, som leveres dem til de Syge, saasom: Svampe, Bandage ic. bortkommer. De maae besørge Bandager og Klude til Salve, Badevand og Omslag rene, saalange de kan bruges.

12. Naar en Patient ikke lenger bruger et vis Slags Medicament, maae de strax levere det, som bliver tilovers, paa Medicinstuen.

13. De maae besørge kaagt Vand hele Dagen, samt selv hente Patienternes Mad og Drikke, hvortil Gang-Pigerne eller Convalescenterne kan hielpe dem. De skal om Vinteren besørge Varme i Kaffelovnen efter den Grad, som bliver dem foreviist. Derimod forbydes det dem strængeligen at have Ild i Kaffelovnen om Sommeren til at kaage eller lave Mad ved. Med Ild og Lys have de det nøieste Tilsyn og staae til Ansvar for om nogen Skade derved forvoldes.

14. Det forbydes dem strængeligen, at laane Patienterne Penge paa Pant, eller kjoibe noget af deres Toi. Ligesom de og maae noie paasee, at der ikke heller er nogen saadan Handel imellem Patienterne indbyrdes, eller at den eene ublaaner Klæder og Toi til den anden, men melde det strax til Lægen, som paa behorige Steder vil see, at faae Patienterne afstraffede derfor.
15. De maae ikke sælge Patienterne nogen Slags Mad eller Drikke-
Vare.
16. De maae ikke lade nogen besøge Syge-Stuerne eller komme til Patienterne, som ikke er forsynet med et Tegn fra Lægen.
17. Ingen Gangkone maae gaae ud af Hospitalet uden Lægens Til-
ladelse, og ikke blive saalænge borte, at Patienterne derved skul-
de forsummes. Og maae de altid være tilstæde, naar Lægen
besøger Patienterne om Morgen.
18. Gangkonerne antages og affkeediges af Hospitalets Direction,
efter Lægens Forslag. De ere Lægen og Inspektoren under-
ordnede, og skal være forpligtede til, noie at rette sig efter Læ-
gens Anordninger og Befalinger i alt, som angaae de Syge,
i øvrigt efter Inspektorens.
19. Ingen Gangkone bliver antaget uden paa 8te Dages Opsis-
gelse.

20. Hvilken Gangkone, som befindes drukken, skal, naar hun første Gang har faaet en Erindring og Trettesættelse derfor, og denne ikke har frugtet, bortvises af Hospitalet.

21. Ligeledes hvilken Gangkone, som handler med Patienterne, eller laaner Penge paa noget af deres Loi, boder 1ste Gang 1 Rdlr. i Mulet og næste Gang mister sin Tieneste. Ligeledes om de forskaffe Patienterne nogen anden Mad eller Drikke-Vahre, end de skal have.

22. Hvilken Gangkone, som befindes at have Jld i Kaffelovnen om Sommeren, straffes 1ste Gang paa 3 Mk., 2den Gang 1 Rdlr., og 3die Gang mister sin Tieneste.

23. Skulde Patienterne klage over Maden, og de ikke selv sige det til Lægen, skal Gangkonen melde det for ham, og hvis hun ikke gjør det, straffes hun 1ste Gang paa 2 Mk., 2den Gang 4 Mk., 3die Gang 1 Rdlr.; siden mister hun sin Tieneste.

24. I øvrigt hvilken Gangkone, som viiser sig uanstændig i sin Opførsel, er svidensfærdig, ikke holder Stuerne og sit Inventarium rene, beegner sine Patienter med Slag og Skjeldsord, er efterladet og forsømmelig, lader sine Patienter gaae ud og gjøre hvad de vil, ikke besorger og giver dem deres Medicamenter, lader dem spise eller drikke andet end det, som af Lægen er tilladt, eller foreskrevet, eller paa anden Maade forser sig imod

imod foranførte Artikler, maae vente, efter een og anden for-
giæves giort Erindring, at blive affkeediget.

25. Alle foranførte Straffe bestemmes af Hospitalets Direction.
I Tilfælde, hvor Directionen ikke selv kommer, tiltales de,
som Fattigvæsenets Under-Betiente, under Fattigvæsenets
Politie: Det.
26. Hver Gangkones Lon for sin Tjeneste er 1 Rdlr. ugentlig, og
hvilken Gangkone, som med Troskab, Flid og Noiaagtighed, ef-
ter ovenansførte Instruy, forretter sin Tjeneste, kan giøre sig
Haab om, at Directionen med Liden vil erindre hende med en
eller anden Belønning, efter Omstændighederne. Ligesom og
den Gangkone, som paa ovenansførte Maade har forrettet sin
Tjeneste, indtil hun af Alderdom eller anden tilkommende
Svaghed er bleven uduelig, kan vente, at Directionen vil
sørge for hendes Underholdning i Hospital, eller paa anden
Maade i hendes øvrige Levetid.

Den specielle Direction for St. Hans Hospital,
den 11 Februarit 1803.

Malling. Pentoppidan. Jesfen. Lövmand. Bang.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Handwritten text in the upper middle section of the page.

Main body of handwritten text, consisting of several lines of cursive script.

A line of handwritten text, likely a signature or a specific instruction.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a date or a closing note.

I n s t r u r

for

Dagbogterne ved de Affindige i St. Hans Hospital.

1. **D**agbogterne, skulle være æruelige, reenslige, ordentlige, sindige og sædelige mod hinanden indbyrdes og mod alle.
2. **D**e Affindige, som de nærmest og dagligen omgaaes, skulle de bevogte som ulykkelige Medmennesker, hvis Helbredelse de, saavidt det staaer til dem, skulle søge at befordre, og hvis Tilstand, saavidt de ikke helbreedes, man bør gjøre saa taalelig som mueligt.
3. **D**et vigtigste, som i den Henseende er at iagttage, er, at de Affindige omgaaes med Milbhed og Godmodighed: at man overbær med deres vilde Ord, om de endog synes fornærmende: at man søger, fornemmelig ved milde Formaninger, men naar disse ikke frugte, ved sindige Trettesattelser at
holde

holde dem til Orden, Agtelse og Lydighed imod deres Forefatte: at man vogter sig for at opirre dem ved Skildes-Ord, Banden og bittere Talemaader, ligesom og for at styrke dem i deres Galskaber ved ubetimelig Spøg: at de holdes i meest muelig Reenlighed og frisk Luft: at deres Fodder og Been holdes varme i Winterkulden, hvilken letteligen forvolder dem Koldsyr og Dod: at man i ingen Maade fornærmer eller foruretter dem: Alt dette maae Dagvogterne stedse have i frisk Minde, og i alle Tilfælde omgaaes og behandle de Ulykkelige, som til deres Forsorg anbetoes, saaledes, som de onskede at omgaaes og behandles, dersom de nogensinde skulde blive saa uheldige, at komme i saadan Tilstand, hvilket kan haende ethvert Meneske.

4. I Almindelighed paalægges det Dagvogterne at hielpe og staae hinanden bie i at besørge de Affindiges Reenlighed, Pleie og Bevogtning om Dagen, det er fra den Tid, Nattevogterne gaae fra Post om Morgenens, indtil de tiltræde den om Aftenen, og i disse fælles Forretninger skulle de stedse omgaaes hinanden eenigen og fortroeligen, og for alting ikke yttre sig i Ueenighed, langt mindre i Klammerie i de Affindiges Vaahor.
5. For at kunne giøre Forskiel paa deres Forretninger gives dem Navn af Første og Anden Dagvogter. De ere imid-

imidlertid hinanden lige, og den eene staaer ikke under den anden, men begge under Inspectoren og Doctoren.

6. I Særdeleshed er det Første Dagvogters Pligt og Forretning:

a. At have Tilsyn med, og pleie de Uffindige Mandfolk som bruge Medicamenter og faae Sygepleie, saalænge de saaledes behandles.

b. At sørge for disse Patienters og deres Kammeres Reenlighed, at bringe dem deres Mad og Drikke til rette Tid, og paasee, at det, de faae, er som det bor være. Findes Feil ved Maden eller Drikken, meldes det for Inspectoren, da det, hvorover kan klages, tillige forevises.

c. At være Gangkonerne til Hielp ved de Fruentimmer, som bruge Medicin, naar de ere saa urolige, at Gangkonerne ikke eene kunne give dem Medicinen, og besørge deres og deres Kammeres Reenlighed.

Ved Reenlighed forstaaes ogsaa deres Paafladning med reent Linned, og deres Vaskning naar de have gjort sig urene.

7. I Særdeleshed er det anden Dagvogters Pligt og Forretning:

a.

- a. At have Tilsyn med, og pleie de affindige Mandfolk, som ikke bruge Medicin og ikke faae Sygepleie.
- b. At sørge for disse Lemmers og deres Kammeres Reenlighed.
- c. At bringe dem deres Mad og Drikke i rette Tid, og paasee, at det, de faae, er som det bor være.
- d. At være Gangkonerne til Hielp ved de Fruentimmer, som ikke bruge Medicin eller faae Sygepleie, naar disse ere saa urolige, at Gangkonerne ikke kunne eene besørge deres eller deres Kammeres Reenlighed, eller de ellers ikke kunne styre dem.

8. Enhver af de Affindiges Kamre og Gangen uden for Kamrene skal dagligen reengjøres, luftes, giennemroges med hvad Doctoren foreskriver. Det maae skee saa tilig om Morgenens som muligt, og være færdigt om Vinteren inden Klokken 10, om Sommeren inden Klokken 8 Formiddag. Forsaavidt de Affindige selv dertil kunne hielpe eller selv giøre det, maae det paa sees, at de giøre det. I andet Fald udbringes de af deres Kamre og holdes under Opsigt saa længe det varer. Til denne Opsigt skulle Dagvogterne være hinanden behjælpelige.

9. Jo flere der kunne dagligen i visse Timer være ude af Daarrekisterne, og jo længere ude, jo bedre. De som ikke kunne tillades at gaae frit, ifores de indforte Trojer. Om Sommeren gaae de i Gaarden, eller paa en grøn Plads uden for Hospitalet. om Vinteren i det for dem bestemte varme Værelse: I det mindste maae een af Dagvogterne da altid være tilstæde hos dem, og naar mange ere ude, og Dagvogterne ikke ved andet paalagt Arbeide ere hindrede, skulle de begge være tilstæde.
10. I Tilfælde at der for en Tid behøves flere tilstæde, end to ved Reengjørelse, Affindiges Binden, eller desligeste, kaldes Nattevogterne til Hielp.
11. Dersom nogen af de udeladte Affindige undvige om Dagen, staae Dagvogterne, een eller begge, efter Omstændighederne, derfor til Ansvar.
12. Med Ild og Lyd have de nøje Tilsyn, og ere ansvarlige om nogen Skade i den Henseende ved deres Forseelse, eller Mangel af Altsomhed, maatte forboldes.
13. De skulle vogte sig for at give de Affindige Knive eller andet saadant Instrument i hænde, hvorved de kunne skade sig eller andre, eller hvoraf de kunne betjene sig for at brække ud,

- ud, og skulde de bemærke, at noget saadant er kommen nogen i hænde, have de, saafremt de ikke strax kunne fratage dem det, ufortovert at anmeldte det for Inspecteuren.
14. De maae ikke af de Affindige kiøbe noget, eller, om de have Penge, sælge dem noget.
15. Man vil drage Omsorg for at de Affindige ikke faae Penge, hvilke de ikke forstaae at bruge, men at de derimod forsynes med alt hvad de behøve. Saavidt og saalange imidlertid nogen Affindig maatte have Penge, og de betroede dem til Dagbogterne til derfor at kiøbe dem et eller andet, skulde de udrette det rebelige, og i ingen Maade forurette dem. Hvad Doctoren har forbudt, maae de aldeles ikke kiøbe.
16. Hvad Brændeviin angaaer, da rette de sig efter, og paasee Overholdelsen af, den derom i Hospitalet skeete Bekjendtgjørelse.
17. Alle deres Forretninger og hvad dem ellers paalægges, udføre de i den Orden, til de Læder og paa den Maade, som dem befales, af Doctoren, saavidt de Syges Behandling angaaer, og af Inspectoren i alt øvrigt. Disse Hospitalets Embedsmænd, som deres nærmeste Foresatte, skulde de være horige og lydige.

18. Første Dagbogter antages og affkediges af Directionen efter Doctorens, Anden Dagbogter efter Inspectorens Forslag: begge med 8te Dages Opsigelse.
19. Forsee de sig mod noget af det, som i denne Instrux, eller af Hospitalets Direction, dets Inspector eller af Doctoren, (saavidt de Syges Behandling angaaer) er eller vorder foreskrevet, ansees de af Directionen med Trettesettelse eller Mulet fra 2 Mk. til 2 Rdlr. eller med Tienestens Fortabelfe, og skulle da strax forlade Hospitalet, eller og tiltales de, for de grovere Forseelser, naar Directionen ikke selv dommer dem, for Fattigvæsenets Politie-Ret.
20. For deres Tieneste, saalange de Samme vel forestaae, erholde de ugentlig 2 Rdlr., som udbetales dem hver Mandag af Inspectoren. Liene de længe, vil Directionen paa een eller anden Maade see at bevirke dem Belønning, og i deres Alderdom og Svaghed, naar de dertil trænge, see dem for deres Levetid forsørge i et eller andet Hospital.

Den specielle Direction for St. Hans Hospital,
den 11 Februarii 1803.

Malling. Pontoppidan. Jesen. Lövmand. Bang.

I n s t r u r

for

Nattevogterne ved de Afssindige i St. Hans Hospital.

1. **N**attevogterne skulde være ædruelige, sindige, ordentlige, lige-
som og godmodige i deres Tale og Adfærd imod de Afssindige, paa
det at disse kunne agte og ynde dem.

2. Deres Forretninger bestaae især deri:

a) At vaage om Natten ved og omkring de Afssindiges Værelser,
for at hindre og forekomme, at ingen skal bryde ud eller snige
sig bort, og for at komme dem til Hielp naar de ere syge, eller
noget ufornodentligt skulde tilstode.

b) At forrette om Dagen Hospitalets Gaards-Arbejde ved Bræn-
des Skjærsel, Hugning og Omflotning, ved Vand-Postning
til Badning, ved Renovations-Løndernes Bortforsel, ved
Renovations-Kulers Gravning, Grofternes Rensning, og
andet mere.

c) At

c) Alt være Dagvogterne til Hielp ved Reengjørelse og ellers hos de Rasende, som Dagvogterne ikke troe sig eene at kunne styre.

3. Ved Nattevagten afværle de saaledes, at den eene gaar paa Post om Aftenen Klokken 8 og vaager til Klokken 1, da han afløses af den anden, som vaager til om Morgenens Klokken 6.

Medens de ere paa Post skulle de stedse være vaagne, høre til snart i den ene, snart i den anden Gang, alt saameget som mueligt uformærkt for dem, som de paapasse.

I de Mellemtider, naar Vagteren ikke raaber, eller seer sig om i og ved Gaarden, skal han opholde sig hos dem og være dem til Hielp. Kommer noget paa, at den, som har Vagt, behøver videre Hielp, kalder han den anden Natvogter eller Dagvogterne.

Med Ild og Lys omgaaes de forsigtigen, og staae derfor til Ansvar.

Ligeledes staae de til Ansvar, om nogen af de Afssindige, medens de ere paa Post, skulde undvige.

4. Med de Afssindige have de intet at forrette om Dagen, undtagen naar de kaldes Dagvogterne til Hielp ved Reengjørelsen og ellers hos de meest Rasende og Ustyrige, da de der skulle være tilstæde, naar og saalænge det behøves.

Saa træde de og i Dagvogternes Sted naar nogen af dem skulde være syg, eller med deres Foresattes Tilladelse være andensteds.

5. I Gaardsens Arbejde om Dagen vise de sig troe, paapasselige og flittige. Til Hielp i og ved samme, især ved Renovationen, gives dem, saavidt behoves, nogle af de yngste, stærkeste og bedste Mandfolk af Lemmestuerne.
6. Alle forbemeldte deres Forretninger og hvad dem ellers paalægges, udføre de i den Orden, til de Tider og paa den Maade som dem befales af Inspectoren, der er deres nærmeste Foresatte, og hvem de i alt skulle være horige og lydige. Saa rette de sig og efter Doctorens Befalinger saavidt angaaer de syge Ussindige, som ere under Kuur.
7. De maae ingensinde, allermindst i de Ussindiges Naahor, yppe nogen Trætte imellem hinanden indbyrdes eller med andre. Saa maae de og, især i de Ussindiges Nærværelse, afholde sig fra Skiel-den, Smelden og Vandten.
8. De maae vogte sig for at give de Ussindige Knive eller andet saadant Instrument i hænde, hvorved de kunne skade sig eller andre, eller hvoraf de kunne betiene sig til at brække ud, og skulde de bemærke, at noget saadant er kommen nogen i hænde, have de, naar de ikke strax selv kunne fratage dem saadant, ufortovert at anmelder det for Inspecteuren. Den i Hospitalet givne Bekiendtgjorelse om Brandeviin have de at rette sig efter, og paasee at ingen handler dermed.
9. Rattebogterne antages og affeediges af Directionen efter Inspectorens Forslag. De antages paa 8te Dages Opsigelse.

10. Forsee de sig imod noget af det som i denne Instrux, eller af Hospitalets Direction, af Inspectoren, eller af Doctoren, saavidt Sygepleien angaaer, er eller vorder dem foreskrevet, ansees de af Directionen med Trettesattelse eller Mulet fra 2 Mk. til 2 Rdlr. eller med Tienestens Fortabelse, og skulle da strax forlade Hospitalet; eller og tiltales de for de grovere Forseelser, naar Directionen ikke selv dømmer dem, for Fattigvæsenets Politieret.
11. For deres Tieneste gives dem hver 2 Rdlr. ugentlig. Tjene de længe og vel, vil Directionen i Tiden see at sørge for dem naar de blive gamle og svage.

Den specielle Direction for St. Hans Hospital,
den 11 Februarii 1803.

Malling. Pontoppidan. Jesen. Lövmand. Bang

